

210

Nr. 1043.

Psichoanaliza și Criminalitatea

TEZĂ PENTRU DOCTORAT IN MEDICINĂ ȘI CHIRURGIE

Prezentată și susținută în ziua de 5 Noemvrie 1936

DE
FRANCISO KERESZTESI

Nr. 1043.

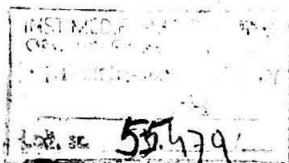
Psichoanaliza și Criminalitatea

TEZĂ PENTRU DOCTORAT IN MEDICINĂ ȘI CHIRURGIE

Prezentată și susținută în ziua de 8 Noembrie 1936

DE
FRANCISG KERESZTESI

23 MAY 2005

**UNIVERSITATEA „REGELE FERDINAND I.” DIN CLUJ
FACULTATEA DE MEDICINĂ**

Decan : Prof. Dr. Michail D.

Profesori :

Clinica stomatologică	DI.	Prof.	Dr.	<i>Aleman I.</i>
Bacteriologie	"	"	"	<i>Baroni V.</i>
Istoria medicinei	"	"	"	<i>Bologa V.</i>
Patologie generală și experimentală	"	"	"	<i>Botez A. M.</i>
Clinica oto-rino-laringologică	"	"	"	<i>Buzoianu G.</i>
Istologia și embriologia umană ...	"	"	"	<i>Drăgoiu I.</i>
Semiologie medicală	"	"	"	<i>Goia I.</i>
Clinica ginecologică și obstetricală	"	"	"	<i>Grigoriu C.</i>
Clinica medicală	"	"	"	<i>Hațieganu I.</i>
Medicina legală	"	"	"	<i>Kernbach M.</i>
Farmacologia și farmacognozia (supl)	"	"	"	<i>Popovici Gh.</i>
Clinica oftalmologică	"	"	"	<i>Michail D.</i>
" neurologică	"	"	"	<i>Minea I.</i>
Igienă și igienă socială	"	"	"	<i>Moldovan I.</i>
Radiologie medicală	"	"	"	<i>Negru D.</i>
Anatomia descriptivă și topografică	"	"	"	<i>Papilian V.</i>
Clinica chirurgicală	"	"	"	<i>Pop Alex.</i>
Medicina operatorie	"	"	"	<i>Drăgoiu I.</i>
Fiziologia umană (supl)	"	"	"	<i>Popovici Gh.</i>
Clinica infantilă	"	"	"	<i>Sturza M.</i>
Balneologie	"	"	"	<i>Tătaru C.</i>
Clinica dermato-venerologică	"	"	"	<i>Țeposu Emil</i>
" urologică	"	"	"	<i>Thomas P.</i>
Chimia biologică	"	"	"	<i>Urechia C.</i>
Clinica psihiatrică	"	"	"	<i>Vasiliiu T.</i>
Anatomia patologică	"	"	"	

Juriul de promoție :

Președinte : **DI. Prof. Dr. Urechia**

Membrii : { " " " *Botez A. M.*
 " " " *Kernbach M.*
 " " " *Popovici Gh.*
 " " " *Sturza M.*

Supleant : **DI. Doc. Dr. Iancu A.**

**PĂRINȚILOR MEI,
IN SEMN DE RECUNOȘȚINȚĂ ȘI DRAGOSTE**

**LUI ALEXANDRU
IUBIRE FRĂȚEASCĂ**

PRIETENILOR

Introducere.

Una dintre problemele cele mai grele zise sociale este și complexul: crima și pedeapsa. Eșecul soluțiilor de până în prezent, greutatea materială și morală cu care aceasta problemă apasă societatea, face ca soluțiile, cât și întreaga concepțiune asupra acestui complex de idei, să fie revidiate. S'a ajuns în aceasta ordine de idee, că o simplă rezolvire judiciară a crimei nu e satisfăcătoare. Penitenciarul actual, cu toate încercările, nu e altceva, decât un azil și o școală de perfecționare subvenționată a crimei și o uneltă necesară de răsbunare a societății.

O inovație și o rază de speranță a apărut, de când societatea trimite în întunecul închisorilor cercetătorii sufletului și a fizicului. Medicul curant, medicul legist și cel psihiatru își dau părerile. Societatea simte că are datorii. Sentința, nu rezolvă problema.

O știință medicală tineră, și revoluționară, — psichoanaliza — încearcă să dea o mână de ajutor și rază de speranță judecătorului în sens profilactic și curativ.

Felul ei în plus, „este să civilizeze interogatoriile judecătorești, atât de brutale și inumane, punând la îndemâna tuturor un manual de regule și exemple, cu ajutorul cărora ciomagul și bicepsul să fie în locuite cu subtilitate și inteligența omului din veacul XX.” (P. Pandrea).

Să-l cântărim, să-i apreciem just aportul, prin prizma medicinei și a dreptului penal.

CAP. I.

Considerațiuni teoretice.

În anul 1893 printr'o lucrare intitulată: „Über den psychischen Mechanismus hysterischer Phenomene“, doi medici vienezi Breuer și Freud pun bazele unei științe noi, a psicoanalizei. Meritul de a se prezenta ca o doctrină aparte, e legat însă mai mult de numele lui Freud, care depune bazele și principiile ale clădirii noi. Vin apoi elevii, mai târziu disidenții Adler, Jung și alții, fiecare aducând ceva nou, ceva revoluționar, chiar în cadrul psicoanalizei.

Freud are meritul, de a fi scoborit mai adânc în pătura groasă și misterioasă a sufletului omenesc. Sondajul ajungea foarte adânc și aducea la iveală ceva nou, existența inconștientului.

După el, viața noastră sufletească se desfășoară în două straturi suprapuse: conștientul și inconștientul. Mai mult decât atât, s'a dovedit, că o importanță mai mare trebuie să dăm inconștientului, care domnește, conștientul ne fiind, decât un strat superficial, nutrindu-se din reflexele instinctive venite din adâncul inconștientului. Instinctele de conservare și de agresiune sunt făuritorii acestor mocirle psihice inconștiente.

În psihicul adultului vom găsi deci, două „euri“ complet antagoniste, unul superficial lustruit adecuat cerințelor sociale, „Eul social“ și altul ascuns, „Eul antisocial“, eul inconștient, cu tendințe agresive și antisociale. Între aceste, se dă o luptă continuă și de echilibrul acestora depinde sănătatea și echilibrul psihic al ori căruia individ. Deci Eul social — „Supra eul“ — e profund ancorat în inconștient. (M. Pop.)

Între aceste două, se admite încă existența preconștientului, care poate fi evocat spontan și care corespunde subconștientului psihologiei clasice.

În haosul acestor tendințe survine cenzura. O funcțiune selectivă adaptată cerințelor sociale, deci foarte arbitrară și în raport totdeauna cu valoarea etică a societății respective. Sub acest raport, un proces psihic poate fi ținut departe de conștient, printr'o „represiune“ voluntară și printr'un dinamism inconștient și involuntar, de refulare.

Cenzura e așa de puternică, încât rezistă chiar și scoaterii la iveală prin analiză a proceselor inconștiente; aceasta e rezistența.

Tot această cenzură morală face, ca oamenii să fie departe de a fi sinceri în chestiunile sexuale. Nu expun viața sexuală în realitatea ei, învăluind-o printr'o pânză groasă, țesută din

minciuni, ca și cum în domeniul sexualității, anotimpul ar fi în totdeauna furtunos. Defapt în viața noastră culturală, aerul liber și orizontul insolat, nu e propice pentru viața sexuală; nimeni nu descoperă ascunzișurile vieții sale sexuale. (Freud)

„Libidina (necesitatea sexuală) este impulsunea centrală, care animă manifestările instinctive ale individului; aceasta e dinamismul inconștientului”. (Genil-Perrin)

Importanță mai mare trebuie să dăm turburărilor în domeniul erotice, la ambele sexe. (Freud)

În concepția freudiană, libidina e acela, care joacă rolul principal. Adler, discipolul lui Freud, crede că nu libidina e elanul central, ci instinctul Eului (ein Ichtrieb) care vine în conflict cu viața socială. E un fel de nietzenianism în voința către putere, pe care o acordă individului. Pentru Jung, elanul vital are două curente: 1) intraversiune (către Eu), și 2) extraversiune (către viață exterioară). Când un curent capătă o putere exagerată, ajungând până la excluderea celuilalt, apar nevrozele. O poziție direct antifreudiană. (P. Pandrea)

Deci, viața noastră e condusă de afectivitatea, iar amintirile legate de afectivitate, se numesc în termen psihoanalitic „afecte”.

Un complex e o combinație de tendințe și de reprezentări, legate unele de altele prin legături totdeauna inconștiente.

Din toate acestea, reiese deci, că în fiecare individ se ascunde un criminal și numai grație unor mecanisme complexe pot fi ținute aceste tendințe în profunzime. Cenzura, prin componentele sale: educația rațională, etică socială, îndeplinește această misiune. Iată explicația sondării inconștientului, în folosul științelor criminale.

Tendințele libidinale variază în decursul evoluției individului. Freud a arătat, că sexualitatea apare deja în copilăria și până a ajunge la genitalitate, trece printr'o serie de transformări.

La noul născut e o libidină difuză, nediferențiată de satisfacerea instinctului de conservare. Instrumentul e zona buco-labială. Urmează o fază a erotismului bucal, legată de actul sugerii, și în fine, faza erotismului ano-rectal și urinar. Toate aceste faze sunt caracterizate printr'o notă auto-erotică. La pubertate libidina se genitalizează.

După școala psihoanalitică, prima imagină, care se leagă de prima satisfacțiune a vieții afective a copilului, e imaginea mamei, mai bine zis imaginea părintelui, care în oglinda moralei, imprimă o notă caracteristică asupra vieții afective ulterioare a individului.

Aceste atracțiuni familiare dau naștere la diferite complexe familiare, complexul Oedipian, a Electrei, etc.

Dar evoluția normală a sexualității, nu are totdeauna parcursul ideal văzut mai înainte. Sub acțiunea unor traume afec-

tive ea poate fi perturbată în sensul fixării într'o fază oarecare a evoluției sale, ori va fi regresată. Iată complexul lui Narcis, când copilul e fixat de el însuși: explicația onaniei, ori fixat de anumite zone erogene: fixarea homosexuală.

Am arătat mai înainte, importanța cenzurei și strictețea cu care aceasta domnește asupra tendințelor antisociale inconștiente.

Dar o tendință instinctivă e foarte puternică, caută neapărat o porțiță de scăpare. Cum cenzura această, ca și ori care cenzură are greșeli, dând prilej de scăpare tendințelor refulate, nu însă în forma lor brută, căci așa nu există scăpare. Scapă însă mascate sub forma unor simboluri, unor greșuri, ca: lapsus linguae, falsă lectură, audiție falsă, lapsus calami (scriere falsă), uitări temporare, ori acte accidentale. — Alteori scapă sub forma unor simboluri onirice: în vis. Ori, vor fi transformate în bine, vor fi sublimat.

În concluzie tendințele, pot lua patru drumuri: (Miokovits).

1. Se preschimbă în simptome patologice: nevroze.
2. Ajung prin sublimare la eficiențe morale și etice.
3. Satisfăcute erotic, duc la perversiuni.
4. *Satisfacerea lor ipocrită, în paguba societății e pedepsită de codal penal.*

Prin urmare, același tendințe îl pot duce pe om la azil, la parnas, ori la ocnă, (Retezeanu).

Ca mijloace de analizare a inconștientului, ne sunt date rezultatele ale imperfecțiunii cenzurei. Ne folosim deci; de *visuri*, „Analiza visurilor, reprezintă acea Via Regia, care ne duce la cunoașterea inconștientului. — Acesta e baza cea mai sigură a psihanalizei, (Freud), de *analiza lapsurilor*, de metoda *asociațiilor libere*.” solicităm să ne expune, tot ce îi vine în minte, fără selecționare și fără judecată, și chiar pe cele crezute fără valoare, iraționale, dar mai ales pe acele gânduri, a căror expunere îi cauzează o rezistență, o neplăcere. Urmând aceasta metodă, adunăm un material bogat sufletesc, dându-ne firul de conducere, în cercetarea complexelor refulate. (Freud) și de metoda *asociațiilor experimentale*.

* * *

Chiar și omul echilibrat sufletește, poartă prin urmare în sine o serie întreagă de tendințe antisociale, ținute în frâu, cari nu se manifestă în fapte. Dar unele traume ocazionale ale inconștientului, fac, ca aceștia se devie manifeste, sub forma unor fapte antisociale ori chiar criminale.

Următoarele momente sunt considerate în criminologia freudiană, ca momente declanșante ale tendințelor antisociale. (după Genil-Perrin).

a) Traumatismele nașterii, dând în inconștient o tendință

de întoarcere la mediul matern, exprimate uneori prin visuri simbolice.

- b) Traumatisme ale ablației și ale dentiției.
- c) Traumatismele instituirii controlului anal.
- d) Traumatismele instituirii limbajului și a merstului.
- e) Traumatismele oedipiene ale copilăriei a doua, manifestând printr'o gelozie îndreptată contra tatălui în dorința de a posedea pe mama (sau invers dacă e vorba de o fată), iar din punct de vedere social o revoltă împotriva autorității paterne.
- f) Traumatismul procreației și în fine,
- g) Traumatismul apropierei morții, frica morții.

Toate aceste porniri inconștiente, incestuoase, sub direcția moralei și a prejudiciilor sociale, dau naștere la un simțământ de culpabilitate, sau a unei tendințe de mărturisire, asemenea involuntară. Iar ca reacțiune în urma acestora, apar fenomenele de *auto-puniție*, fapt fundamental în psychoanaliza criminală.

Concluzia actuală a psychoanalizei este deci, că alături de justiția de stat, în profunzimea inconștiente ale sufletului omenesc, guvernează și o altă justiție, mai severă uneori, decât cea mai teribilă represiune socială, din câte a existat vreodată; justiția întetioară (Maxim P. p.).

CAPITOLUL II.

Crima și rolul Psychoanalizei în criminologie.

Până acuma, am expus sumar bazele principiale ale psychoanalizei. Faptele mai mult sau mai puțin acceptate, atât în sens pur științific, cât și medical.

Să trecem la subiectul propriu zis, legătura disciplinei noi, cu criminalitatea. Valoarea fiind mult discutată, căci aplicațiunile ei în domeniul juridic încă sunt mai mult teoretice, ori sub cercetare.

Din capitolul precedent reiese clar, că psychoanalistii nu acceptă teoriile lombrosiene, că criminalitatea ar fi înăscută. Aceasta concepție — a psychoanalistilor — asupra succesiunii crimei, adică cea antiereditară, pare să domine deja chiar și în lumea extranalitică. Minovici și Stănescu, într'un articol recent apărut, — departe de a fi în legătură cu psychoanaliza — scriu între altele:

„O anchetă pe care am întreprins, la deținuții și foștii deținuții, penitenciarului Văcărești, ne îndreptățește, să susținem, că ereditatea nu este „cauza cauzelor” în determinismul crimei, sau al actelor delictuase”.

Intr'alt loc, autorii susnumiți, exprimă o concepție pur ana-

litică. „Alcoolul distruge — anesteziază — sediul proceselor psihice superioare, pune în acțiune fără frâu, *instinctele primitive, automatismale*“, și în fine :

„Crima nu-și găsește în acest edificiu a lui Mendel, decât în mod excepțional, o foarte slabă explicațiune“.

În concepția psihoanalitică, toți oamenii se nasc cu posibilități, de a fi criminali, dar rămân normali, până la o vârstă dată, până la survenirea marilor cataclisme sufletești. Mare valoare trebuie să dăm, lichidării complexului Oedip, punctul critic, pentru fiecare entitate sufletească în evoluție.

După cum reușește lichidarea acestor traume, individul evoluează spre un suflet echilibrat, ori spre un tip criminal. În primul caz, tendințele refulate vor fi socializate, sublimare, în cazul contrar lăsate, la voia întâmplării.

Dar, chiar și omul cât de frenat, ne dă posibilități să apreciem calitățile joshnice, antisociale ale sufletului său, atât de ubicvitară și naturală, în cât societatea de a da prilej de retrărire a acestora, ori cărui individ, a ridicat exteriorizarea lor, la rang social, intitulând sport, la care asistă uneori mii și mii de spectatori extazați ; boxul, cursele de tauri, vânătoarea și altele.

„Psihoanaliza caută originile incunoștiente ale turburărilor de caracter, cari duc la criminalitate“ (Genil-Perrin).

Am văzut încă în capitolul precedent, că din complexe oedipiene se naște sentimentul de culpabilitate, având deci nucleul în vârsta copilăriei. Pentru acești infractori, cu sentiment de culpabilitate, scopul este obținerea pedepsei. Pedepșa la aceasta categorie, satisface nevoia imperioasă de pedeapsă, care izvorește din sentimentul lor de vinovăție și astfel penitenciarele devin pentru ei adevărate sanatorii, în care își redobândesc echilibrul sufletesc. (Maxim Pop).

Perverziunile sexuale, ca geneza a multor atitudini antisociale, arată neîndoielnic raportul criminalității cu traumatismele infantile ale inconștientului, născute din ciocnirea aspirațiilor sexuale normale ale copilăriei, cu sentimentul de incest.

Aci trebuie să distingem, ca venite din acest izvor, sadismul, mazochismul și exhibiționismul explicabile printr'o regresivitate pregenitală a libidinei. Complexul castrației, face, încât copilul să refugă de ex. la sadi-mazochism. Dorințele sale incestuoase, sunt înlouite prin dorința, de a produce suferinți, ori pasiv, de a suferi. Mai târziu, îndreaptă tendințele sale agresive, dirijate primitiv în contra tatălui. În spre femei, iată apariția sadismului. Perversul este victima societății, făcând să renunțe la ura îndreptată contra tatălui și atracției materne.

Tot din complexul oedipian izvorește și homosexualitatea, prin renunțare la propriu sex. Abandonarea urei paterne, determină redeșteptarea aspirațiilor feminine, căci după concepția psihoanalitică, ori care individ până la un punct ambivalent sexual.

Concepută crima astfel, ca un fruct a lipsei de educație și a nerezolvării tendințelor antisociale ale inconștientului, școala psicoanalitică face următoarea clasificare asupra crimei în general, menționând numai unele forme, și ocupându-se în special de altele, ca fiind propice aprofundărilor analitice : (după Genil-Perrin).

I. Criminalitatea imaginativă.

II. Criminalitatea efectivă.

a) criminalitatea ocazională.

b) criminalitatea habituală.

1. crima organică,

2. crima normală,

3. *crima neurotică*.

Criminalitatea imaginativă nu prezintă nici o importanță socială, căci ori care individ, cât de echilibrat să fie sufletește, poate cădea într'un fel de criminalitate pur imaginativă. Explicabilă printr'o reflectare spre Eul propriu, a tendințelor refulate. Ele se exteriorizează în vis, prin lapsuri, spirite proaste, etc.

Sub termen de criminalitate efectivă se înțeleg crimele defapt comise, sub un motiv și într'o împrejurare dată.

Trebuie să menționăm în special categoria crimelor ocazionale. O categorie din punct de vedere juridic nu prea bogată, dar având o valoare explicativă analitică.

Cum arată și numele, în această categorie se încadrează acele crime, comise fără nici un motiv intenționat, unde Eul nu ia parte activă. E o simplă omisiune, condamnabilă prin consecințele ei, dar unde analiza adesea ar putea să pună la lumină caracterul criminal, care erupe printr'un defect trecător a cenzurei, asupra-Eului, sau cum ne-am putea exprima mai vulgar, consecința unei imprudenți.

Tot în aceeași categorie, am putea înrola o serie de acte comise, etichetate de codul penal absolut just, fără de a fi problematice nici din punct de vedere analitic. Mai clar, aci se încadrează o serie de fapte, unde tendințele antisociale scapă sub influența unor cauze exterioare date, justificabile și grave ; legitima apărare. Legislația condamnă și această categorie de fapte, căci societatea prin misionarul ei zis. Legislație, pândeste vigilanță, ca nu cumva sanctuarul dreptății să fie insultat. De fapt, o instanță e condamnabilă și aceasta e tendința inconștientă antisocială, sub rezerva concepțiilor psicoanalitice, căci din punct de vedere a acestora, o crimă prin pedepsă e departe de a fi rezolvată.

Urmează să aprofundăm categoria cea mai amplă a criminalității, unde comportarea abituală e antisocială și unde după cum reiese din clasificare generală a criminalității, suntem nevoiți să constituim următoarele supgrupe : organică, normală și neurotică.

Categoria ultimă, adică criminalitatea neurotică e cea care e mai explicabilă prin teoriile analitice.

Criminalul organic nu e subiectul analizelor psicoanalitice. Aci se încadrează clienții psihiatrilor și a azilelor de alienați. In-

divizi, cu tare organice, ereditare, congenitale ori câștigate, stocul de ucigași incendiari date de categoria eplepticilor, a demenților a idiotilor și a paralticilor.

In concluzie, e categoria criminalității cu deschiibru mental, repauzând pe o defectuozitate organică, unde desigur, că natura vitreagă nu poate fi corecționată prin instrumentele medicinei moderne și mai puțin printr'ale psicoanalizei. dar unde rezultate ușoare dă educația, cu ajutorul cătuia acești indivizi pot fi făcuți până la un punct sociabili, dând un randament vital minim, dar real.

Sub termen de criminal normal, un termen nu prea adecvat, în locul căruia s'ar putea admite mai just termenul de criminal propriu zis, se ascund cazurile a căror Supra-eul deci a căror conștient se identifică, cu tendințele antisociale ale înconștientului, ale Eului primitiv. indivizi conduși principial, de mantalitatea unei colectivități bine determinate, a antisocialilor. In aceste cazuri, cenzura are un alt înțeles, mai bine zis cenzura e foarte restrânsă, indivizi fără scrupuli, conduși de alte legi, de un alt cod tradițional, străin și contradicțorii de ale noastre. Contrabandiștii de alcool, în timpul prohibiției anti alcoolice americane, vindeau alcoolul denaturat toxic la public, cauzând suie de victime, fără nici un scrupul, dar dacă unul a călcat codul lor de a face contrabandă pe teritoriul altora, a fost pus ex-lex masacrat fără nici o milă.

„Criminalul normal, psihic e normal, însă anormal din punct de vedere social”. (Genil-Perrin). Aci, n'a greșit natura, a greșit doar societatea, prin abandonarea acestor indivizi, de roadele educației. E domeniul exclusiv a paragrafului și a pedepsei.

Importanța criminalității neurotice în cadrul subiectului nostru este cu atât mai mare, cu cât toată participarea concepțiilor freudiene, la această problemă grea a criminalității, mai ales aci e justificată. Iată terenul adevărat a psicoanalistului, în labirintul crimei : criminalul neurotic.

Comportarea antisocială, izvorește din cauze psihogene, consecință directă a conflictelor nerezolvate a copilăriei fragede, sau a vieții ulterioare. Lupta între Eul primitiv și Eul social e în plin toiu, Supra-eul nu se identifică cu tendințele Eu ui primiv, decât parțial și numai slăbirea controlului dă crimei posibilități de executare.

In unele cazuri, această luptă ia alura unei obsesiuni ; impulsunea obsedană pare a fi cumva străină personalității conștiente, dar conștientul nu-o poate invinge. Actul se execută. Aceste sunt forme transitorii între neurozele pure și criminalitatea neurotică.

Sunt cazuri, unde se constată o participare netă a conștientului, care concepe, mai bine zis acceptă până la un punct, tendințele criminale. Inșă în realitate, actul ca atare, are resorturi inconștiente, autorul nu poate indica decât foarte vag motivele crimei.

Eul conștient e invins de Eul primitiv, căci această din urmă scapă de sub dominația precedentului.

Să explicăm, mai bine zis să dovedim, că termenul de crimă neurotică la această categorie, e bine plasată.

Neuroza e o noțiune clinică, un sindrom clinic, cu simptome psihoneurologice caleidoscopice, dismulând unele dorințe ilicite. Având acest sens, noțiunea de neuroză se încadrează perfect în criminologie.

Să recapitulăm deci, bazați pe noțiunile teoretice din primul capitol, cum se naște un caracter neurotic criminal.

Materiaul inconștient refuțat, se compune fundamentul din tendințe sexuale infantile și din tendințe agresive îndreptate contra membrilor familiei. Adică, formele originale ale crimei trebuiesc căutate, în elementele complexului Oedip, mai explicativ în sentimentul de incest și paricid și ca forma originară, primitivă a pedepsei; în complexul castrației.

Fiecare ființă omenească prin prisma psihoanalizatorilor, trece prin unele faze oedipiene și înconștient are dorințe incestuoase, față de mama lui și o ură îndreptată contra tatălui ori invers. Din aceste apoi se naște sentimentul de culpabilitate (Schuldgefühl), acompaniată de angoază și o dorință de a suferi o pedeapsă (Strafbedürfnis). Tendințele incestuoase și paricide, infantile sunt refuțate de Supra-Eul, fiind împiedicate astfel de a se ridica până la forurile conștiente. Supra-eul e instanța morală, reprezentată prin autoritatea părintească.

Dar Eul primitiv, păsilit de tendințele ilicite, luptă cu cenzura. Pentru a scăpa prin lacunele cenzurei, se maschează adesea sub forma unor simptome neurotice.

Un individ obsedat de a comite un fapt incestuos, pe care cenzura tinde să o inăbușe, poate comite o acțiune în aparență ilicită, dar care în fond e identică, simbolizând coitul. De exemplu, circulând prin automobil, cece după psihoanalizatorii ar fi identic cu un echivalent sexual.

Un caz analizat și explicat, sub această formă, a fost publicat de analistul Franz Alexander, sub titlul de „Ein bessener Autofahrer”. (Imago XVII, 2).

Un chelner face cinci delictе iraționale și aproape identice. În momente de iritațiune puternică în legătură cu mama lui, el se urcă într'un taxi, face călătorii de sute de kilometri, fără nici un rost și dispăre apoi fără a plăti pe șofer. Călătoriile aceste, după analiză erau niște satisfacțiuni simbolice ale tendințelor ilicite sexuale. Dar mai mult, a fost un recidivist, cece se va explica în urmă.

Prin aceste acte simbolice, cenzura e trasă la sfoară. Aceasta din urmă, nu înțelege simbolismul gestului.

Însă Eul primitiv, are teamă că șiretenia iese la iveală și actele obsedante sunt acompaniate de angoază, ca simptome neurotice și care traduce în consecință simțământul de culpabilitate.

Simțământul de culpabilitate e liniștită de dorința, de a fi pedepsit. Liniștea sufletească, se restabilește după suferințele pedepsei.

La automobilistul lui Alexander, pedepsele suferite după delictele sus menționate, au fost izvorul a atâtor și atâtor noi delicta, căci fiecare pedeapsă a lichidat sentimentul de culpabilitate, consecința incestului comis prin delictul precedent.

Deci, individul este obsedat incontinuu de a executa acte simbolice, cari adesea sunt acte antisociale ori chiar criminale și așteaptă întotdeauna pedeapsa. Neuroza se instalează.

Dar uneori actele ilicite, vor fi inhibitate înainte de a fi executate. In aceste cazuri, e o simplă inhibiție morală fără autopuniție. Aceasta corespunde în clinica *fobiilor inhibitoare*, unde simptomele neurotice sunt realizate însuși prin inhibițiuni anxioase. (Genil-Perrin).

Sentiința pe care executa neuroticul prin autopuniție, execută câte odată justiția. Se realizează astfel succesiunea crimei și a expiațiunii. Pedeapsa în loc de a se opune crimei, o favorizează. Iată criminalul neurotic recidivist.

Perversii sexuali, sunt ca și criminalii nevropați, fiindte hiper-morale, căci perversiunea lor traduce oroarea incestului și dorința de a scăpa de complexul oedipian. Criminalitatea neurotică înglobează pe toți neechilibrați cari nu sunt organici, pe anioși, pe hiper-emotivi, pe ionați, schizoizi, perversi, cari nu pot fi ridicați la rangul de normali, ori criminali propriuzisi. Pe toți inadaptați sociali, într'un cuvânt pe acei, cari constituie clientela credincioasă și cea mai numeroasă, a forurilor judiciare.

După psihiarrii și medici-legiști, aceștia, sunt victimele tarelor ereditare ori acvitate, a unei viciațiuni umorale, a unei dis-endocrinii.

Când psicoanalistii amintesc sentimentul de culpabilitate și fenomenele de autopuniție, ne relevăm cunoștințele clinice în special din domeniul melancoliei, unde se de-fășoare ceva identic: bolnavul în crezul lui de a fi culpabil, execută sentințe interne, își mutilează, ori execută crime pentru a fi pedepsit.

Rostul analizei în consecință, e de a afla resortul intrapsichic, inconștient, a crimei neurotice.

Pentru demonstrarea faptelor de mai sus și a modului, cum se naște o stare neurotică și un individ antisocial, iată în sumar, un caz analizat a clinicii psihiatrice din Cluj, apărută în publicația Domnului Prof. Urechia și a Domnului Asist. Retezeanu. (Publicat în Clujul medical, 1929).

E vorba de un student, care si a ales cariera de chimist pentru a avea la dispoziție mijloace anarhice, pentru răsunarea societății pe care o credea potrivnică lui. Acest student a intrat în clinică, cu sptome subiective de impotență.

„Inainte de a fi dat la școală, mama sa se căsătorise a doua-oră. Descori copilul se întreba, cum poate să-i fie tată acel nou

venit, când el știa, că el a mai avut unul, — „iubeam pe mama mea foarte mult, și atunci am început să fiu gelos: mama mea, care mă alinta și mă îngrijea foarte mult, trebuia să îngrijească de acum și de ăsta, care zice, că mi-e tată. Eram convins, că o păcălește pe mama.” —

„Odată la masă, nu știa ce vorbă ia spus bărbatul ei, că ea s'a supărat, ma luat la dânsa și i-a zis: „lasă-l în pace, că e a mea, nu al tău.” De multe ori, ea îi dădea bani, ca să-și cumpără bonboane și îi spunea, că tatăl său nu trebuie să știe.”

„Câteodată mama sa îl întreba pe copil, ce să facă în unele împrejurări: „atunci mi se părea, ca și cum noi am fi uniți și el separat.”

„Când părinții plecau de acasă în oraș, copilul vrea întotdeauna să meargă cu ei, era însă certat, sau bătut și lăsat acasă. Tot timpul cât lipseau, el era „într'o stare de revoltă, mi se părea că mama n'are să se întoarcă, că mi-o fură.”

„Din clasele primare, își aduce aminte, că la lecție de aritmetică institutorul așa de tare a bătut pe un școlar pentru că nu știa tabla înmulțirii, că eu m'am urinat de mine și toți băieții au râs de mine și eu m'am rușinat. De atunci, cartea nu se prindea de mine și rămâneam la școală să scriu tabla înmulțirii.”

„Când era în a patra primară, se ducea cu mama sa pe la o prietenă a ei, această se juca cu el, îl săruta, el o ciupea se ațâța, era ca beat și ar fi vrut să se culce cu ea. De atunci a început să facă onanie.”

„În timpul războiului, tatăl său vitreg a murit. Mama sa avea mai puține mijloace de existență, „stam și mâncam mai prost.” Pe atunci, el era în clasa treia de liceu. Într'o seară a venit la mama sa o prietenă a ei, ca apoi să se ducă împreună să se distreze. Prietena aceasta avea un iubit, fapt ce la determinat pe băiat să urmărească pe mama sa. ca nu cumva mama sa se destrăvăleze mai ales, că starea materială era proastă, mama era o fire veselă, prietena ei o stricată și ținea și un hotel. „Simțeam parcă a-și fi vrut cu să posed mama mea, nu altul. Mi se părea, că e o proprietate a mea, de care nu trebuie să se a'ingă nici un bărbat.”

Scenele amoroase, la care avea ocazia să asiste, iau fixat libidina în mersul ei evolutiv, fixat de mamă și de prietena ei, ca surogat a mamei. Prin faptul că a fost crescut la un loc cu surorile și cum noțiunea socială „soră,” ca și aceea de mamă, îi erau adânc imprimată în conștiință, dorințele lui au învăluit cu ardoare și pe surori, mai ales, că aceste surori și ele, i-au dat prilejuri precoce de excitare.”

„Astfel, sora sa L., când își făcea bac la picoare, gândindu-se probabil, că fratele său nu trebuie luat în seamă — un copil în clasele primare — nu-și a tras jos rochia, așa, că pulpele și coapsele erau goale. Copilul s'a uitat cât a vrut la organul ei genital”.

„Simtea o plăcere mare să aibă raport cu ea și când, n'a mai putut răbda, s'a dus la closet și s'a masturbat. În urmă, câte ori se onaniza, își inchipuia organul genital al sorei lui. A găsit apoi un tablou, cu o femeie goală; pe acest îl ținea într'o mână și se uita la el, în timp ce se masturba”.

Următorul vis ne a servit, pentru a scoate la iveală fixarea lui, de o soră.

„Mi se părea că sunt călate pe un câine negru și ne despărțea un gard de doi tănări, cari făceau dragoste. Când se sărutau, câinele se agita, voia să fugă, dar cu îl țineam strâns sub pulpe. Lucrul acesta mă irita, așa cum sărea el și dădea săl fugă. Căutam să-l țin să nu cumva să mă mai irite mai mult și să ejaculez.

„Conținutul latent al acestei vis ne a arătat, că după ce văzuse, pe sora sa L. desbrăcată, după ce începu să se masturbeze, în copilărie, T. A. într'o seară, pe când dormia în aceeași cameră cu sora sa E. și cu bărbatul ei, a asistat la un contact sexual a lor. Patul era separat printr'un pavarán, — gardul din conținutul manifest al visului. În timpul contactului sexual, sora sa țipa și gemea. Atunci el a vrut să-i spună lui cumnatul său, să nu-o mai chinască, căci desigur o durea devreme ce țipa, dar fără să-și dea seama acum, a simțit că are erecțiune și uitând de durerea soră-sei, ar fi dorit să aibă și el așa o femeie. Era la sfârșitul clasei a patra primară.”

„În noaptea aceea n'a făcut onanie, căci sora sa era o fire „impulsivă” și în stare să omoare pe unul care ar trăda-o. Așa că ar fi putut lesne să-i aplice lui o corecțiune, dacă ar fi observat că el nu doarme, deacea căuta el să-și ține „Câinele” care se agita și voia să fugă. Cuvântul „Câine” ca simbol pentru penis, e întrebuințat foarte des de popor, mai ales în unele expresii foarte cunoscute”.

„Până în clasa patra liceală, s'a masturbat, de câte ori avea erecție. În clasa patra liceală, unii colegi îi vorbesc de *urmările onaniei*. E adânc impresionat și se hotărăște să înceteze masturbarea.

Tendențele din inconștient fiind oprite brusc de a se mai satisface pe calea pe care se obișnuiseră și au mărit tensiunea și astfel acumulate s'au îndreptat spre conștiință. Aceasta închizându-l drumul cunoscut, energia lor a fost îndreptată spre organele interne. Avea palpații, accese de astm, când îi venea să masturbeze și nu s'a satisfăcut”.

„Prima dată când m'am îmbolnăvit de sufocații, a fost imediat, după ce niște colegi mi-au sput că onaniștii devin idioți și impotenți.”

Umbla dela doctor la doctor, primi o serie întreagă de medicamente fără folos. A avut o serie întreagă de raporturi sexuale nereușite. Își pierdea curajul.

„Înainte de aceste încercări, citise o carte de medicină populară sexuală și ca să se convingă, că e impotent sau nu, s'a dus la „dame.“ Dar el se autosugestionase că e impotent. Această autosugestionare avusese loc, căci în inconștientul lui se găsea un fond, asupra căruia putea să lucreze sugestia; se găsea teamă de păcat, ca la unul care se masturbează pentru a-și satisface dorințele pentru mama sa și pentru surori. Dacă acest păcat nu s'ar fi găsit în inconștientul lui, sugestia nu s'ar fi prins, citirea acelei cărți nu l-ar fi impresionat așa de mult.”

„Când se ducea la femei publice, era emoționat, avea palpitații, căci actul sexual în perspectivă, ca 'ori ce act sexual la acești fixați în familie, îi deștepta asociații vinovate, condamnate și de Eul social. Ori ce femeie îi deștepta dorințe incestuoase și astfel fiecare femeie era un tabu, ceace îl inhiba și îl făcea impotent.”

Aflând despre urmările onanie, a fost obsedat de frică de nebunie, de tâmpenie s'a neurozat și aceste obsesii le-au urmat în toate manifestările vieții sociale. În plus, mai avea și halucinații auditive, auzia că pretutindeni îi se zice că e impotent, credea că toate lumea cunoștea această calitate a lui.

„Tendențele lui etero-sexuale, având o bază incestuoasă au fost oprite să se realizeze. În acest caz, componenta homosexuală a sexualității lui, componenta pe care după Freud o purtăm toți mai mult sau mai puțin refulate în noi din copilărie, — s'a dezvoltat. În acest timp, însă s'a întâmplat și o regresie în stadiul narcisismului.”

„Homosexualitatea lui reînsuflețită, l'a îndreptat spre colegii și profesorii lui, spre medicii cari l-au tratat și în sfârșit spre ori și cine. Conștiința lui neadmitând această înclinare, ea a fost refulată. Frământată din nou, de inconștient, această tendință e inversată în ură; ura e exteriorizată și astfel T. A. se crede persecutat.”

„Tendențele lui antisociale, fiind legate de cele sexuale, care nu puteau fi satisfăcute, își măreau tensiunea în raport cu tensiunea dorințelor sexuale. Cum tendințele sale sexuale nu puteau fi satisfăcute, cele antisociale cereau imperios satisfacere.”

„Prin urmare, tendințele lui antisociale pătrunzând în conștientul lui, au fost admise să se desvolte în vederea unei manifestări viitoare. T. A. s'a înscris la chimie, pentru a putea distruge pe toți acei cari îl „persecută”.

„Am ales chimia și ca o scârbă pentru societate, hotărându-mă să mă închid într'un cadru mai strâns, din cauza dezechilibrului meu psico-sexual, din cauza onaniei.”

„Energia tendințelor antisociale fiind astfel cheltuite prin studiul chimiei, munca intelectuală și convingerea, că a dobândit cunoștinți, care îl deosebeau de ceilalți oameni, compensând sentimentul său de inferioritate, componenta sexuală s'a reînsuflețit,

avântul spre învățătură a fost oprit și înlocuit cu indemnul spre o viață sexuală normală."

Apoi și a urmat un timp cu raporturi sexuale detul de satisfăcătoare, până ce într'o seară o prostituată, cum el nu avea erecțiune, la dat afară strigându-i, „ce vii la mine, dacă ești impotent? nu vezi că ai făcut ... (onanie) și de aia nu ... (ai erecție).

Au urmat iar o serie de eșecuri sexuale și terapeutice, până ce a intrat în clinică, pentru a se căuta de impotență și de „unele susuri”.

„Reiese prin urmare din descrierea psihoanalitică a acestui caz, că e vorba de un student, care a suferit traume sexuale în copilărie și a cărui sexualitate a derivat mai târziu, în impotență și apoi în pseudo-halucinațiuni, cu idei rudimentare de persecuție. Tabloul clinic pleda pentru o demență precoce.”

„Din punct de vedere psihoanalitic este interesant de remarcat, că în alegerea profesiei de chimist, rolul determinant l-au jucat ideile sale de persecuție. Aceștia fiind în strânsă legătură cu complexele lui, oedipism, onanism, etc. Pentru a putea răsbuna pe lumea, care îl persecuta, persiflând impotența și onania sa care l'ar duce la nebunie, el a căutat să facă chimia, ca să aibă mijloace suficiente de răsbunare.”

Marele romancier Panait Istrati, descrie maestrul un delicvent oedipian, cu resorturi sublețesti identice cu cele din analiza cazului precedent în opera lui intitulată „Kyra Kyralina”, a cărui roman Petre Pandrea în lucrarea intitulată „psihanaliză judiciară” consacră un capitol întreg.

O concepție, criminalistă ca aceasta expusă până acum, nu poate decât să intre în conflict și antiteză cu concepțiile criminaliste actuale și deci, tot atuncia și cu legislația penală contemporană.

Toate procedura judiciară actuală este un non-sens. Din această cauză, criminologia psihoanalitică, nici nu-și găsește locul în dreptul penal actual. Acceptarea ei chiar și principal, ar necesita, o reformă revoluționară a legislației penale.

Să vedem, cum este privit codul penal și procedura penală actuală, în oglinda autorilor analiști.

Procedura actuală, nu ține cont de motivele inconștiente ale crimei decât de cele conștiente.

Dar înainte de toate, pentru a anihila ori ce confuzie, țin să precizez încăodată, că terenul psihoanalizei nu e decât exclusiv criminalul neurotic. Criminalul propriu zis e domeniul adecvat a codului penal, iar criminalul organic va fi abandonat tot atât, cât e abandonat chiar și de codul penal, transpunându-l în competența psihiatrilor.

Alexander și Staub, dau o descriere caracteristică despre procedura actuală, din care redau un mic fragment caracteristic:

„Dacă un criminal prin hazard, din modestie răspunde la chestiune dată, de ce l-ai făcut așa?” — printr'un răspuns desemnat „nu știu”, fiecare e indignat în demnitatea sa umană și poate a fost unicul răspunsul adevărat a delicventului.”

Acceptarea inconștientului înseamnă înlocuirea pedepsei prin tratament și reeducație. Iluziunea arbitrajului liber și a pedepsei, sunt două arme actuale ale politicii de represiune a omului contemporan. Toate forurile lucrează solidar, la această lucrare de refulare și de represiune. Pedepsa ar avea și un rol utilitar, de prevenire și de intimidare.

O divergență mare și în domeniul răspunzabilității. Concepția actuală, presupune un arbitraj liber, între binele și răul. Ori un fapt comis sub obsesiunea tendințelor inconștiente, nu poate fi domeniul arbitrajului liber. La un individ sănătos, eul, cenzura, e un sistem solid care subordonează eul primitiv. La un neurotic, influența eului conștient e inhibat de motivele instinctive inconștiente. S'ar putea face o paralelă, între două concepții ale răspunzabilității; concepția practică și cea științifică.

Practic, noi ne putem fi trasi la răspundere asupra faptelor noastre. Noi ne comportăm, ca și cum personalitatea conștientă ar avea, influență asupra conduitei noastre, ceea ce noi îi vom da. Această e o concepție teoretic injustă, dar practic admisibilă.

Științific, concepția răspunzabilității trebuie fi înlocuită, prin concepția gradului de participare, a Eului în acțiune. Un individ nu poate fi tras la răspundere, decât în măsură participării Eului conștient în acțiune. Dacă societatea vrea, ca indivizii să-și aibă răspunderea actelor comise, atunci, trebuie să-i ajute, ca inconștientul să fie condus de conștientul lor. Iar această se poate realiza, prin educația copiilor și analiza adulților. Pedepsa n'are decât o valoare pur simptomatică și iluzorică, contrazicând cu tendințele etiologice ale medicinei moderne.

E indispensabil, să acceptăm principiul răspunzabilității incomplete a omului, căci conștientul n'are o dominație integrală asupra actelor comise. Să se ia în considerare în fiecare caz, participarea calitativă și cantitativă a inconștientului și a conștientului, luând măsurile psihoanalitice necesare.

Investigațiunile analitice, trebuie să intre în toate probele procedurii penale. Dacă autorul neagă, psihoanaliza încă nu e desarmată, căci dacă nu putem conta la ajutorul său conștient, putem obține ajutorul său inconștient. Sentimentul său de culpabilitate, lucrează totdeauna inconștient asupra lui. Criminalul lucrează conștient în contra justiției, dar inconștient totdeauna pentru ea. Tendințele refulate sunt denunțate prin mărturisiri inconștiente; lapsuri, lipsuri, reacțiuni voluntare ori involuntare.

Așa, ar fi între altele, reintoarcerea criminalului la locul de comitere a crimei.

Revenirea după Vlad, se face în vederea *astmilării complete a faptelor*. prin dezechilibrul psihic produs prin făptuire și că în afară de această, revenirea are și o componentă etică autopunitivă. O dovadă pentru acest din urmă caracter a revenirii, este această seninătate, de neînțeles altfel, cu care criminalul înfruntă la locul comiterii, toate primejdiile uneori extraordinare, cărora este expus. Acestei atitudini, deadreptul provocatoare a infractorilor, se datorește faptul, că ei sunt adesea descoperiți, chiar la locul unde au comis infracțiunea. (Maxim Pop).

În caz de mărturie, numai psicoanaliza poate arăta motivele adevărate și înconștiente ale celor mărturisite. Iar explicația unei autoacuzări false, nu compoartă nici o greutate. Sentimentul de culpabilitate e acela, care sub imboldul unor influențe neurotice, cere satisfacție.

După Camargo Y Marin, judecătorul deja dela început, trebuie să țină cont, de tresăturile morale și nu numai de cele materiale ale crimei și ale criminalului. Să adune erorile, improvizările, lapsurile observate în cursul instrucțiunii, toate acestea fiind date foarte prețioase în vederea investigațiilor analitice.

Dintr'un fapt umil, care poate trece neobservat, se pot culege mai multe informații decât din mărturisiri viclene sau dureroase, ori din hârtie și dosare birocratice în cantități înșosibile pentru atenția normală a judecătorului.

Pentru judecată, comportarea și lapsurile apărătorilor și ale imprecinațiilor, sunt mine înepuizabile, cu material prețios, de unde se poate scoate firele de aur ale adevărului (P. Pandrea).

Mai departe, zice Camargo Y Marin, judecătorul psihanalist, va ține cont natural și de indiciile date ale poliției științifice. Date, din care va putea trage concluzii mai impunătoare, decât până în prezent.

Când instrucțiunea va fi terminată, prin descoperirea complexelor și altori perturbațiuni psihice, judecătorul psihanalist, va formula diagnosticul și va prescrie tratamentul, după cum urmează ;

1. Delictul, în toate circumstanțele și în toate detaliile,
2. Motivele actului,
3. Psihologia și psihopatologia delicventului și
4. Tratamentul la care trebuie fi supus delicventul.

După formularea acestui verdict, delicventul va fi transpus medicului psihanalist, pentru aplicarea tratamentului adecvat.

Desigur nu se va ține seama de codul penal actual și nu se va prescrie pedeapsă.

CAPIT. III.

Posibilități și realizări.

După considerațiunile teoretice și critica procedurii penale actuale prin prisma concepțiilor freudiene, să trecem asupra valorii reale și practice. Științele medicale, în opoziție cu legislația penală care constată și ia măsurile de represiune, au menirea să etcheteze crima și să arate, calea ce trebuie urmat în sens profilactic și terapeutic.

În partea doua a acestui capitol, vom arăta critica autortlor mai competenți, asupra importanței psychoanalizei în procedura și în medicina legală.

Din toate considerentele reiese un fapt capital, că după doctrina freudiană, criminalitatea (neurotică) nu e o tare congenitală, ci produsul unei educații defectuoasă. Ca o consecință directă contra crimei nu se va lupta prin pedeapsă și represiune, ci prin educație. Aceștia sunt bolnavi psihoneurotici, cari pot fi tratați și vindecați. Iată două fapte colosale de importante: *un criminal poate fi tratat și vindecat*. Dacă este așa, atuncia psychoanaliza trebuie să intre glorios, în mijlocul științelor criminalistice. Din criticile ulterioare vom trage concluzia, că o mare parte a autorilor sunt sceptici și acordă investigațiilor psychoanalitice în acest sens, numai valori parțiale. După părerea mea, dacă psychoanaliza redă societății, ca oameni echilibrați, numai o mică parte a criminalilor luați sub tratament, atunci, noua doctrină și a făcut menirea, comparând cu valorile corecționale ale procedurilor penale actuale.

Dar sunt opoziții serioase în contra introducerii psychoanalizei în domeniul legislației și a procedurilor judiciare. Cauzele ar fi, factorii afectivi și subiectivi ale procedurilor analitice.

Însuși Freud recunoaște, că adevărul viitor al psychoanalizei rezidă în aplicațiunile ei în pedagogie. Același lucru e valabil și pentru psychoanaliza judiciară; domeniul unde ea s'a dovedit a fi mai utilă, este cel a reeducării delicvenților minori, devenind astfel, unul dintre cele mai importante mijloace de prevențiune a criminalității. Iată o notă nouă; *valoarea profilactică*. După aceste noțiuni mai mult introductive, să intrăm mai adânc în miezul problemei. După acceptarea faptului, că criminalitatea este o boală, medicul psychoanalist e pus în fața următoarelor probleme; trebuie să-o diagnostizeze, să-i cunoască posibilitățile terapeutice și mijloacele de profilaxie. Ca în patologia generală și aci se pune un accent mai grav, pe latura profilactică a problemei.

În materie de diagnostic, să se conducă după clasificarea adoptată în capitolul al doilea. Adică, prima dată să se facă un

triaj medical a delicvenților. Se procedează la un examen medical general, urmat de un examen psihiatric. Astfel se elimină o serie de indivizi, căzând în categoria criminalității organice, indivizi în fața cărora procedura analitică n'are nici o datorie. Seria susamintită, cade în competența medicilor de alte specialități, în special a medicilor psihiatrii și vor fi îndreptați spre azile. Să menționăm însă un fapt important. Cad în această categorie o serie de indivizi falși organici, cu un fond neutotic. Indivizi, cari sub obsesia unor cauze psihologice, sunt forțați de a comite un delict sau o infracțiune. Pentru a micșora forțele inhibitoare, ei se intoxică intenționat, — cu alcool în special — și cu ocazia primelor examene medicale, vor fi etichetați ca pur organici.

Se va elimina natural și categoria crimelor ocazionale, bazându-ne pe principiile stabilite în capitolul doi, indivizi, cari cad în competența tribunalelor.

După eliminarea categoriilor susamintite, rămâne masa imensă a celor propriu zisi și a celor neutotici.

În categoria neutotice se vor face asemenea două subgrupe: *delicte obsesionale*, unde impulsivitatea, obsedantă apare în eul ca un fenomen străin și cazuri criminale *neutotice propriuzise*, cu sentiment de culpabilitate.

Actele criminale normale, vor fi etichetate ca fiind pur antisociale: terenul codului penal.

După acest triaj, care trebuie să fie baza jurisdicției viitoare, criminalul neutotic va fi transpus forurilor competente, indicând necesitatea tratamentului analitic.

În caz când tratamentul analitic e indicat, bolnavul trebuie supus procedurilor terapeutice obligatorii, în acest scop se indică segregarea lor, care e utilitar și din punct de vedere a profilaxei sociale, căci acești indivizi, un timp anumit dat, persistă de a fi periculoși societății. În legătură cu aceasta, țin să amintesc, că în Elveția există o dispoziție legală în vederea obligabilității supunerii în unele cazuri tratamentului psicoanalitic, care se aplică cu succes.

Lipmann și Sonnenschein, procedează în modul următor: indivizii supuși tratamentului sunt solicitați să scrie un raport scurt asupra vieții lor. În prima ședință simptomele presupuse și recunoscute vor fi elucidate. Evocațiunea suvenirilor din copilărie, dau un bun rezultat. Dacă analiza se oprește, din cauza, că bolnavul n'are nimic nou de spus, se vor repeta amintirile în alte forme. În prima ședință medicul rămâne pasiv, adunând materialul. Astfel recunoaște mai ușor semnele transfertului ori al rezistenței.

Când medicul a explorat cumva psihicul pacientului, cei doi autori pentru grăbirea procedurii trec la metoda asociațiunei experimentale, conducând firul ședințelor prin întrebări bine plasate. După ce tendințele înconștiente vor fi relevate și explicate, vor fi

aduse la cunoștința bolnavului. Ceace va fi un factor ameliorant, chiar terapeutic. Când sentimentul de culpabilitate al inconștientului va fi sesizat de conștient, această din urmă va împiedica ca sentimentul de culpabilitate să se exteriorizeze sub forma unor tendințe asociale. Vindecarea va fi cu atât mai durabilă, cu cât sentimentul de culpabilitate va fi exploatat mai complet.

Toate aceste proceduri, ar necesita o sfortare din partea statului. Nu numai judecătorul instructor, dar chiar și personalul penitenciar, ar trebui să fie instruit în acest sens.

După Camargo y Marin, dreptul penal viitor are să fie un drept penal fără pedeapsă. Se va segrega criminalul, ca pe un bolnav contagios și cu tendințe curative, urmărind vindecarea lui. Iată conținutul sistemului penal psichoanalitic

În același timp, se vor face și cercetări de orientare profesională. Se va cerceta aptitudinile bolnavului și se va îndrepta către profesiunea adecvată. Metoda terapeutică concepută astfel, va fi completă. Se va reda societății indivizi chiar valoroși, puși la locul cuvenit în societate. (Urechea și Retezeanu).

Sunt cazuri, când libidina nu poate fi sublimată. Se va experienta în astfel de cazuri cu represiune, cu orientare spre eul, ori cu transformare în contrariu.

O importanță mai mare ca metodele de diagnostic și de tratament analitic a delicvenților, cred că are latura profilactică. E mai ușor de a preveni decât a vindeca, zice dictonul just higienic. (Zolog).

Rezolvarea laturei profilactice a problemei, cere o mână de ajutor, — într'un sens mai larg — din partea societății. Desigur și autoritățile, der în special părinții și educatorii sunt aceia, cari trebuie să supoarte întreaga greutate, a edificiului profilaxiei.

Primele conflicte și complexe se produc în legătură de familie, de casa părintească. Mai târziu, copilul ajunge în mâna educatorilor: școli, internate. Atâta și atâta ocazii de conflicte noi. Incompetența educatoare a părinților și a educatorilor, este ajutată într'o măsură colosal de mare și de mizerie. Familia locuște într'o singură odaie, nu stă la dispoziția familiei decât eventual un singur pat, unde se desfășoară întreaga viață conjugală a părinților. Copilul este martorul tuturor actelor, uneori desconsiderat din cauza vârstei sale. Un copil de trei patru ani, concepe totul.

Educațiunea trebuie să faciliteze traversarea perioadei critice, să ajute evitarea traumatismelor inconștiente și stagnarea complexelor, evitând neuroza și formarea supraeului criminal, să evite astfel formarea criminalității propriu zise.

După Aichhorn, un autor wienez, cu o competență remarcabilă în această materie, în caz dacă la un copil s'a format deja un caracter neorotic ori disociat, prin educație să se ajunge la transfert. Transferatul la neorotic, se instalează singur, dar la di-

sociatul, numai cu paciență și sacrificiu din partea educatorului. Dar educatorul trebuie să fie absolut competent, să nu recadă în greșala educatorului contemporan, de a face o educație în masă. Fiecare copil e un individ, cu complexe și tendințe speciale și unice.

Ca măsuri familiale, Saussure propune:

- a) *contra refulării urei*: interzicerea nu în virtutea principiului de autoritare, ci în numele rațiunii.
- b) *contra complexului oedip*: de a suprima promiscuitatea între părinții și copil, izolarea de cameră conjugală.
- c) *contra complexului de castrație*: favorizarea eliminării complexelor prin explicațiuni.
- d) *contra erorii educației sexuale*: a da o educație rațională și
- e) *contra erorii de educație*: de a găsi calea de mijloc, între severitatea și libertatea excesivă.

Toate aceste sunt desiderate frumoase și ușoare de formulat, dar grele în aplicația practică. Ar fi necesară, o reformă revoluționară a întregii educațiuni. Să se pună un accent mai grav pe educația părinților viitori, în special a mamelor viitoare. Căci mama e acela, care e în legătură cu copilul zi de zi, între ele se produc acele legături afective importante. Este de dorit de a se face o educație în acest sens, în special la școlile și liceele de fele, dând noțiunile strict necesare analitice și îndrumări practice din acest domeniu.

Desigur, o chestiunea tot așa de importantă este și instruirea personalului didactic în sens analitic.

După ce am trecut în revistă în sumar, toate aspectele problemei pușe, pentru o dare de seamă asupra opiniunii lumii științifice, să urmărim rezultatul anchetei internaționale, făcută de Genil Perrin, în vederea raportului expus la a XVII-lea congres medico-legal, completând cu părerea D-lui Profesor Kernbach.

Opiniunile sunt foarte variate, o serie de autori sunt pentru, adică văd în psicoanaliză un ajutor și un îndrumător prețios a criminalisticii, alții au o părere rezervată și în sfârșit, un număr — poate ceva mai mare — al autorilor, exprimă o părere desconsiderantă, din care reiese, că chestiunea nu este încă complet elucidată, dar sunt raze de speranțe.

Domnul Profesor Kernbach, formulează părerea D-Sale, în următoarele puncte:

1. Psicoanaliza, ca o metodă psihoscopică, a adus mari și reale servicii psihologiei și psihiatriei. Interpretarea unor probleme dificile, au găsit în psicoanaliză, explicațiuni satisfăcătoare.

2. În domeniul psihiatriei legale și psihologiei criminale, psicoanaliza utilizată de psihologi și psihiatrii competenți, a furnizat indicii prețioase, pentru elucidarea adevărului.

3. În starea actuală și în posesia metodelor mai pozitive ale psihiatriei, antropologiei criminale și ale psihologiei experimentale, metodele psihoanalitice vor putea fi utilizate:

- a) pentru furnizarea unor indicii ce nu pot fi dovedite prin celelalte metode,
- b) în scop de a se adăuga, un nou indiciu la faptele deja dovedite.

4. Psihoanaliza nu poate să constituie prin ea însuși, o metodă de diagnostic propriu zis, în domeniul psihiatriei și psihologiei criminale.

M. Weber, (Geneva), răspunde: „Tot ce poate mări cercul de investigație în cursul unei expertize medico legală, merită de a fi utilizat.”

Mira (Barcelona) și Mazhar Osman (Istanbul), acceptă ca o metodă auxiliară.

Roxo (Rio de Janeiro) și Plinio Olinto (Rio de Janeiro) sunt convinși de importanța punerii în evidență a complexelor refulate.

După Antonini, psihoanaliza are un rol capital în evidențierea cauzelor slăbirii centrelor inhibitoare.

Dobo (Milano) și Stuchlik (Kosice) cred în importanța psihoanalizei, dar mai ales Dobo, care e adevărat entuziasmat.

Allendy, după constatări serioase scrie astfel: „În fine eu cred, că psihoanaliza permite readucerea la viață normală a unui număt mare pe delicvenți. Din partea mea, eu am vindecat un tâlhar și un exhibiționist. E necesar delegarea unui expert psihanalist specializat și de a ține cont de raportul său.”

Repond declară că psihoanaliza „răstoarne chiar cunoștințele noastre asupra psihologiei criminale.”

Danadieff (Sofia), are o părere deja ezitantă. Asemenea și Gorriti (Buenos-Aires), care limitează utilitatea psihoanalizei, la anumite cazuri date.

Ladame (Geneva), etichetează ca un mijloc mai puțin sigur și rapid, ca celelalte mijloace de investigație criminală, dar crede în importanța psihoanalizei în cazuri de atentate sexuale și la neuropați, unde evoluția psihologică a fost viciată de erorile educației.

Levi-Bianchini, (Italia) ezită.

Autorii mexicani, au elaborat o părere comună: Introducerea în criminalistică e posibilă, dar valoarea practică e minimă, din cauza interpretării subiective a expertizei. Această critică din urmă, vom mai revedea ca un motiv serios și la alți autori.

După Provent, utilizarea metodelor psihoanalitice de diagnostic trebuiesc lăsate la aprecierea expertului în fiecare caz particular dat.

Heuyer și Claude, cred în posibilitatea aplicării.

După părerile de mai sus, mai mult sau mai puțin favorabile,

urmează seria părerilor nefavorabile, mai mult sau mai puțin justificate.

Trénel răspunde avizului, puțin cam amuzant: „Am primit scrisoarea Dv. în cheștiunea psicoanalizei, dar mă sustrag de a da răspuns, căci părerea mea asupra temei date e de așa natură, încât nu se poate exprima prin terminologia permisă a gentileței profesionale.” De a ceti în dosul acestor rânduri, cred nu prezintă nici o dificultate.

Voivenel dă următorul răspuns: „Psicoanaliza e invadată de mirosul putrefacției morale, născută din logica delirantă a freudismului, aplicată în unele țări.”

Părerii asemenea defavorabile s'a obținut, dela: Ciarla (Reggio de Calabria), Nayrac, Overbeck (Amsterdam) și Benedek (Debrecen).

Autorul rus Tcholakoff, nu crede în aplicabilitatea psicoanalizei în crimilitate, argumentând astfel: „Învingerea totală ori parțială a rezistenței individuale cere atâta timp, încât aceasta perturbă mersul instrucțiunii, pe de altă parte psicoanaliza ar putea avea ca efect o crimă autosugestivă.”

După Del Greco, nu se poate aplica din cauza următoarelor motive :

1. Analiza necesită o încredere absolută din partea analizantului, ceace în cazul raportului culpabil-expert e de necrezut și
2. Elemente mitomaniace pot conturba seriozitatea analizei.

Morselli, critică interpretabilitatea subiectivă și pericolul sugestiei.

- Wahl, zice :
- a) Nimic nu garantează sinceritatea răspunsului,
  - b) Procedura e prea lentă și
  - c) Expertul (nu poate folosi de răspunsuri, unde arbitrajul liber a delicventului e suspendat.

După Allers (Wiena), greutatea aplicării constă în faptul, că noi suntem nevoiți să învingem nu numai rezistența inconștientă, dar în cazuri de expertiză chiar și rezistența conștientă. Nu crede în existența serioasă a unui dicționar simptomatic psicoanalitic.

Aschaffenburg, se exprimă astfel: psicoanaliza cercetează origina primară a tuturor faptelor în viața instinctivă. Această e o interpretare penibilă și interminabilă, necesitând uneori ani de zile. Critică faptul, că psicoanaliza nu dă preț predispozițiunii ereditare.

După Schneider, psicoanaliza a abandonat terenul medical și a intrat într'un teren filozofic. Critică, ca și Aschaffenburg, abandonarea terenului ereditar.

După Hänsel, dificultatea provine din diferența capitală ce există între codul penal și psicoanaliza : codul se bazează pe arbitrajul liber, pe când psicoanaliza e o doctrină pur ultra-deterministă.

Ferenczi, cu toate că e un psihoanalist pasionat, afirmă, că aportul psihoanalizei în acest domeniu e pur teoretic

Din răspunsul lui Pappenheim, sunt de remarcate următoarele: Din punct de vedere teoretic toți psichiatrii sunt de acord, că toate acțiunile umane și prin urmare toate crimele sunt determinate. Urmează de aci că crima nu trebuie niciodată sancționată. Dar pentru această, psichiatrii dau criteriul iredonabilității permanentă și trecătoare. Psihoanaliza nu poate da nici într'un caz aportul în înțelesul considerentelor de mai sus.

Păreri defavorabile, ori expectative prezintă încă o serie de alți autori, ca: Hesnard, Pichon, Minkovski, Loewenstein, Ruiz Maya, Meijers, Truelle, Verwaeck, Hartenberg, Amaldi, Arturo Mó, Popoff, Rosenstein, Olah, Peixoto și alții.

Genil-Perrin, se arată deasemenea sceptic, pe baza deziluziunilor numeroase din istoria științelor medicale. Într'un loc se exprimă astfel:

„De a pretinde, că prin analiza visurilor, asociațiuni nr libere, s'ar putea clarifica inconstientul unui individ, îmi pare prezumptivă. În ansamblu, nu putem refuza, că gândirea se exprimă uneori prin simboluri și că simbolurile pot fi interpretate uneori, dar se poate contesta că metoda freudiană ar fi un aparat de precizie, capabilă să descifreze printr'o singură lovitură cryptogramele.“

Maxim Pop, a ajuns asemenea la concluzia, „că mijloacele de investigație psihoanalitice sunt cu totul improprie, pentru descoperirea vinovăției faptice, la delicvenți.“

După Petre Pandrea, obiecția cea mai serioasă, care se poate aduce psihanalizei judiciare ar fi, că delicventul va pune la contribuție toată rea lui credință și toată șiretenia — uneori mascată — pentru a se eschiva.

Concluziuni.

1. *Psichoanaliza, prin scoaterea la iveală a motivelor înconștiente a unor atitudini antisociale ori chiar criminale, datorite unor traumatisme psihice anterioare, își are aplicațiunea în științele criminale.*

2. *Pe baza doctrinelor freudiene și în vederea aplicațiunii a acestora în domeniul criminologiei, criminalitatea se clasifică astfel: criminalitatea imaginativă și efectivă, iar aceasta din urmă, în criminalitate organică, normală și neurotică.*

3. *Psichoanaliza își găsește aplicațiunea, mai ales în grupa criminalității neurotice, având în urma complexelor și tendințelor refulate ca motiv inductor a crimei sentimentul de culpabilitate. (Schuldgefühl).*

4. *Psichoanaliza, are în domeniul crimei, o valoare diagnostică, terapeutică, dar în special profilactică.*

5. *Valoarea profilactică, consistă în aplicarea ei în educația copilului în general și în analiza precoce a copiilor cu caracter neurotic.*

6. *În scopul introducerii în educație, este neapărat necesar, o reformă radicală a educației copilului în familie și a educației copilului în general, prin introducerea noțiunilor sumare ale doctrinelor freudiene în instrucția școlară, dar în special în instruirea personalului didactic.*

7. *Introducerea psihanalizei în domeniul codului penal, nu se poate concepe fără o reformă radicală a acestuia din urmă.*

Văzută și bună de imprimat :

Cluj, la 12. X. 1936.

Președintele tezei :

(ss) Prof. Dr. C. Urechla.

Decanul Fac. de med. :

(ss) Prof. Dr. D. Michail.

BIBLIOGRAFIA

- Alohorn :** Verwehrlose Jugend (1925-1931, I. vol. Internationale Psychoanal. Verlag Wien).
- Alexander-Staub :** Der Verbrecher und seine Richter (1929 Psych. Verlag Wien).
- Aschaffenburg :** Psychoanalyse und Strafrecht (Süddeutsche Monatsch., Aug. 1931).
- Camargo Y Marin :** El psicoanalisis en la doctorina y en la practica judicial. (I. vol. Madrid Aguilar 1931).
- Coenen :** Strafrecht und Psychoanalyse.
- Ferenczi Alex :** Sexuális pedagogia (Budapest 1908).
- "   "   Lélek elemzés.
- "   "   A psichoanalizis haladása.
- "   "   Az álom psichoanalizise és annak kórtani jelentősége.
- "   "   Lelki problémák, a psichoanalizis megvilágításában.
- "   "   Ideges tünetek.
- "   "   A hisztéria és a pathoneurozisosok.
- H. Flournoy :** Le procès Marek (Praxis 24 Mai 1927).
- Freud Sigmund :** Az álomról.
- "   "   Három értekezés a sexualitás elméletéről
- "   "   Totem und Tabu.
- "   "   Die Abwehrneurosen.
- "   "   Psichoanalizis.
- Genll-Perrin :** La psychoanalyse en medicine legale (Annales du leg. No. 6. 1932).
- "   "   Psychoanalyse et criminologie. (I. vol. Alcan Paris 1934).
- H a n s e l :** Psychoanalyse und Strafrecht (Monatschrift für Psychiatrie und Neurologie. 1927 No. 65).
- Hesnard-Laforgue :** Les procesus d'autopunition (Revue française de psychoanalyse Tomme 4. No. 1, 1930).
- I m a g o :** Fascicola II. 1931. Număr întreg, consacrat criminologiei (Internat. Psych. Verlag Wien).
- Mlokovits Ștefan :** Introducere în psichoanaliză, (Teză).
- Minovici-Stănescu :** Hereditatea în criminologie. (Revistă de Med. leg. No. 1, 1936).
- Pop Maxim :** Psichoanaliza și științele criminale. (Cluj, 1935).
- Petre Pandrea :** Psihanaliza judiciară (Buc. 1934).
- Rulz-Maya :** Psiquiatria penal y civil, (Editorial Plus Ultra Madrid, 1931).
- Reik Theodor :** Die Umbekante Mörder. (I. vol. Interuat. Psychoanal. Verlag, Wien).

- Retezeanu :** Visele în demența precoce. (Considerațiuni psihanalitice).
 „
 „ **Psichoanaliza (Conf.)**
R. De Saussure : Prophylaxie du crime et de deliquence dans la jeunesse, par la psychanalyse (L'Hygiène Mentale, mai 1931).
Schnelder : La psychanalyse a-t-elle une signification medico-legale pratique.
Sonnensohn H.: Analyse einer Kriminellen (Fortsch. der Sexualwiss. und Psychan. 1928).
Urechla : Psichoanaliza.
Urechla și Mihăilescu : Tratat de patologie neuromentală.
Urechla și Retezeanu : Psychanaliza și orientarea profesională. (Clujul medical 1929, pag. 1.)
 „ „ **Fugues, vagabondage, et psychoanalyse.** (Archive de neurologie 1931. page 491).
Vlad C. In domeniul înconștientului.
Werner Lippmann: Analyse eines Kriminellen (Fortschritt der Sexual. und Psychoanal. 1928).

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ȘI
 CERCETĂRI
 B.A.C. 4934 76/57